

Isfuglemanden fra Tørning Mølle

Af Klaus Dichmann

"Isfuglemanden", bliver han kaldt blandt fuglevenner, alias Horst Boedler fra Flensborg. Tilnavnet har han fået fordi han siden 1996 har viet sit liv til isfuglen. Horst Boedler's store interesse for arten skyldes hans store fascination for denne lille skinnende blå juvel med det lange spidse næb, som man oftest kun ser i et glimt, når den med stor hastighed i lav højde flyver langs med vandløbet eller søens bredder. Isfuglens foretrukne ynglesteder er som bekendt i naturligt forekomne å-brinker og skrænter hvor den udgraver sin rede, men da kun de færreste å-brinker herhjemme byder på de rette betingelser og det samtidigt er artens nordligste udbredelsesområde, er den her i Danmark forholdsvis sjældnen som ynglefugl.

Horst Boedler har som en kompensation for de manglende ynglemuligheder, udviklet en redekasse til isfugle, som giver isfuglene de ideelle ynglebetingelser. Kassen har været igennem en lang udviklingsproces før de rette betingelser var skabt. Alene vægten af kassen på godt 1,5 tons gør den til noget særligt. De rette forudsætninger skal nemlig være til stede før isfugleparret flytter ind. Eksempelvis skal fugtigheden i kassen være rigtig, og leret som isfuglen graver sin ca. 80 cm. lange redegang i, må ikke være så fast, at isfuglen ikke kan få leret mejslet ud, men heller ikke så løst, at der er fare for at gangen kan styrte sammen.

Modsat de naturlige ynglesteder yder ynglekasserne også en god beskyttelse mod predation af især ræv, rotte og mink, idet kasserne er foret med hønsetråd som gør det nærmest umuligt for eventuelle predatorer at grave sig ind til æg og unger i redekammeret.

Resultatet af opsætningen af et antal ynglekasser langs bække og søer i områderne omkring Tørning Mølle og Jels Søerne i Sønderjylland de senere år, samt den gode beskyttelse ynglekasserne giver mod predation, har bevirket en markant fremgang i isfuglebestanden lokalt. Bestanden alene i Tørning området er på ganske få år steget fra 1-2 par til 8 par i 2003.

Opsætningen af en sådan ynglekasse er et kæmpe arbejde, som Horst normalt afsætter 2 dage til. Selve kassen bliver flettet i trådnet hjemme i Flensborg, hvorefter kassen, træstolper, sand og ler transporteres på trailer ud i nærheden af stedet, hvor kassen skal placeres. Godt 1 tons materiale skal således bæres/ trækkes det sidste stykke, ofte flere hundrede meter af ufremkommelige veje gennem skoven eller over engen og ned til bækkens eller søens bred.

Kasserne er da heller ikke helt gratis. Et projekt dvs. 2 kasser koster 1500 euro, men så har man også betalt for tilsyn og vedligeholdelse af kasserne 5 år frem. Selve kassens levetid er beregnet til ca. 50 år.

Årsagen til, at der sættes 2 ynglekasser op pr. isfuglepar er, at isfugle af natur skifter redested efter hvert kuld. Ofte starter hunnen på et nyt kuld æg i den anden kasse inden ungerne i det første kuld er fløjet fra reden. På den måde opnår parret

at opfostre hele 3 til 4 kuld unger i de 2 ynglekasser på en sæson, som strækker sig fra maj til august, og hvert kuld er typisk på 6-7 unger.

Garantere, at der kommer isfugle i kassen kan Horst naturligvis ikke, men ud fra hans store erfaringer kan han hurtigt beregne hvor store chancerne er, inden man beslutter sig for at købe.

Nogle vil måske mene, at det er halvdyrt, men når man som jeg en tilfældig dag i juli sammen med Horst besøger 10 kasser og ser, at de 6 er besat af isfugle med enten æg eller unger, vil de fleste fuglevenner sikkert komme til samme konklusion som jeg, at det i grunden er en lille pris for så kostbare juveler.



Horst Boedler ved en af sine ynglekasser



Horst Boedler kontrollerer en ynglekasse



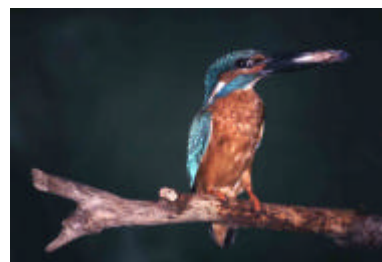
Ca. 7 dage gamle isfugleunger



Ca. 18 dage gamle isfugleunger



Isfugleungerne ringmærkes



Isfuglehannen klar med føde til ungerne